

Solze ob slovesu

O letovanju duševno prizadetih otrok v Umagu

Republiška Zveza društev za pomoč duševno prizadetim vsako leto organizira enotedenško letovanje staršev z otroki v Urhagu. Letos je skupino – 44 udeležencev – samostojno vodila Darja Mozetič, specjalni pedagog, sicer pa predsednik komisije za otroško varstvo v KS Boris Ziherl. Letovali so v počitniškem domu Induplati Jarše, kjer so jim poleg prostorov dali na razpolago tudi upravno in strežno osebje. To je vsekakor zelo humana in vzgleda vredna pomoč, posebno še, ker je za marsikatero mater, ki je spremiljala svojega otroka, bila to edina možnost letovanja. Morje in sonce sta prijetnemu razpoloženju doprinisla svoje. Čas so znali koristno uporabiti s pestrim programom. Tako so prirejali razna zabava tekmovalanja – tekmovali so seveda starši, otroci pa

Za otroke, ki niso v vrtcih

Vzgojno varstvena organizacija Ciciban, Šarhova 29, Ljubljana, organizira 80-urni vzgojni program za otroke v starosti od 4 do 5 let, ki niso vključeni v dnevno varstvo in bivajo na območju krajevnih skupščin Brinje, Jože Štembal, Ivan Kavčič – Nande, Stožice, Urške Zatler, 7. september, Ježica in Savlje – Kleče.

S programom bomo začeli v sredo, 17. novembra 1982, od 16. do 18. ure in nato vsako sredo v tednu. Vzgojno varstveni program bomo izvajali pod vodstvom vzgojiteljic v večnamenskih prostorih v VVE Posavje, Glinškova ploščad 11 a in v VVE Reboljeva. Otroci pride!

VVO CICIBAN
Šarhova 29, tel. 341-369

so bili opazovalci. Ves čas letovanja niso imeli posebnih zdravstvenih težav, tako da zdravniške pomoči sploh niso potrebovali.

Pri povedovanju tov. Možetičeve so bili v skupini srednje in težje prizadeti otroci, starostna struktura pa je bila od 16 mesecev do 34 let. Trije so bili na invalidskih vozilčkih. Spremljevalci otrok so bile v večjem številu matere, z nekaterimi sta bila oba starša, pa tudi družine z bolnim in zdravim otrokom. »Ta velika družina, dasiravno so bili iz raznih krajev Slovenije, nekateri iz zavodov, drugi iz domače nege, je hitro našla skupni jezik,« pravi tov. Darja, ki je nanizala še mnogo vtipov o ljudeh, ki so družačni kot tisti, ki jih ta bremena ne tarejo.

Bolj močni so, bolj odprti in dostopni. Znajo biti mehki, strpni, znajo svojemu bolnemu otroku nuditi tisto, česar tudi marsikateri zdrav otrok ni deležen v današnjem tempu življenja. Matere se ne pritožujejo, ker so ostale doma zaradi nege. Želijo le tem svojim otrokom, pa naj bo majhen ali velik, dati z ljubezniško vsaj delček tistega, za kar jih je prikrjala kruta usoda.

Prizadeti pa so vendar lahko po svoje srečni, dokler imajo ob sebi toplo in skrbno roko staršev, ki bedijo nad vsakim njihovim korakom. Kaj pa potem, ko bo ta roka obnemogla? Kakšna bo njihova usoda, ko bodo postali zreli ljudje – starostniki? To je najbolj težka misel in najtežje vprašanje, ki si ga ti starši zastavljajo in na katerega ne najdejo odgovora. Povsem razumljivo je, da se vsak vpraša, kaj bo z mojim bolnim otrokom, ko mu ne bo mogel več pomagati? Kje bo otrok našel ti-

sto nesobično ljubezen in nego, ki mu jo danes nudita oba ali eden od staršev.

Zveza preko svojih društev za pomoč prizadetim pomaga po svojih močeh, tudi zavode imamo, kjer ti otroci lahko razvijajo življenje na svoj način. Vendar ti tisti, ki že poznajo pot do društva, pot do te moralne in materialne opore, vprašujejo: smo mar naredili dovolj za te otroke, smo mar naredili dovolj za osveščenost še mnogih staršev, ki te poti še ne poznajo? Nežalo staršev celotno breme rajo prenašajo sami v svojem domu, morda prav zaradi bojazni poiskati pomoč zunaj, med tujimi ljudmi.

Zato bi pot do teh ljudi morali nati v temeljih naše družbe, v krajevnih skupnostih, v socialni službi, od tod naj bi bila usmerjena, kam se lahko zatečejo po pomoč starši prizadetih otrok. Iz te krajevne baze naj bi izhajala tudi informativna pomoč, kje so zavedni za specifične primere, od tu naj bi izhajala tudi organizacija za kakšno kulturno prireditev, namenjeno prav tem otrokom in njihovim staršem. Saj breme ostane isto, tudi ti starši ne prosijo miločnine za razbremenitev, vendar jim že zavest, da niso sami, da čutijo ponudeno roko, ki jih bo vpeljala v normalen tok življenja, zmanjšuje bojazen za prihodnost njihovih otrok.

Lahko bi bili zadovoljni, če bi imeli veliko takih specjalnih pedagogov prav za to smer, kot je Darja Mozetičeva. Ko je odhajala s skupino, se je dobro zavedala, kakšno odgovornost sprejemata. Kako je opravila svojo humano nalogu, pa so ji pokazale solze, ko so se poslavljali ob zvokih rjenje kitare. Po tem pa pisma polna zahvale, ki jih prejema od staršev otrok, katerim je teden dni prinašala posebno sonce in svetlubo. IVANKA POLANEC

Mladi: »Naučili smo se spoštovati kmečko delo«

Lepega dne nas je presenetila novica, da gremo naslednji dan obirat jabolka v Kandrušu, kjer je velik zadružni sadovnjak. Bili smo strašno veseli in presenečeni obenem, saj še nikoli nismo opravljali

del, s katerimi bi koristili gospodarsku.

Odpeljali smo se z avtobusom in se vozili kar debele uro, preden smo prišli na cilj. Dobili smo navodila, kje naj delamo in kaj. Začeli smo. Sonce nas je grelo in jabolka so se nam snežala z dreves. »Saj se ne boste dolgo,« smo si mislili in hitro potresli drevo, da so vsa jabolka popadala na tla. Pobrali smo jih in jih zložili v zabočke. Delavci so jih dali na traktor in odpeljali v predelavo.

Delali smo vneto, a popoldne so se začeli oglašati naši želodci. Kmalu smo končali z delom. Nabrali smo jabolka še zase in se spravili na malico, saj smo bili pošteno lačni, čeprav smo ves dan jedli jabolka. Počakali smo še na rezultate našega dela. Zanimalo nas je, koliko smo nabrali. Povedali so nam, da smo nabrali 216 zabočkov.

Potem smo se vrnili domov. Bili smo utrujeni in umazani, a obenem srečni, saj smo vedeli, da smo opravili koristno delo, ki bi se ga radi še udeležili.

Take akcije tudi pomagajo nam mladim spoznavati in spoštovati kmečko delo, od katerega vsi živimo.

ANDREJA CIRAR
ANDREJ CERNÝ
OŠ Mirana Jarca

Foto: D. R.

Bivša gostilna Cunder na Črncah, Titova 270, je po enem letu ponovno odprta. Obnovljena okrepčevalnica, ki jo sedaj vodi Andrej Kastner, je odprta vsak dan od 7. do 21. ure, razen v torkih.

Foto: D. R.

DEJAVNOST MLADINE V KS BORIS ZIHERL

Mladina v KS Boris Ziherl je začela z organiziranim delom letos spomladi, danes pa štejejo že nad 400 članov, ki so razdeljeni na mladinske aktivnosti. Kot marsikatero mladinsko organizacijo tudi njih pestijo prostorski problemi. Sestajajo se na štirinajst dneh, pa gostujejo enkrat v prostorih KS in drugič v osnovni šoli. Nekako na obzorju, kot pravijo, so na vidiku prostori v baraki na Vilharjevi c. Tu bi lahko organizirali razne krožke, tu bi lahko razpravljali o tekočem delu, nalogah, skratka ta prostorček bi bil njihov, ki pa bi ga znali tudi resno ceniti in primerno urejati. Čeprav so do sedaj bili nekakšni »podnajemniki« niso zamejari svojih delovnih obveznosti v planiranem programu. Pomembno je njihovo sodelovanje z šolsko mladino in pionirji, udejstvovanje na raznih čistilnih akcijah; tu so imeli vedno lepo udeležbo. Aktivni so na športnem področju. Na nogometnem turnirju so sodelovali z moško in žensko ekipo. Malo manj, lahko bi se reklo, sreče, pa so

imeli pri organiziraju za mladinsko delovno brigado. Le-ta naj bi po njihovem programu odšla konec junija v KS Planina-Šmarje pri Ajdovščini na izgradnjo višinskega vodovoda. Brigada naj bi štela 40 mladinc

čitniško delo ali dopust s starši.

Pa vendar se načrti niso čisto izjalovili: 6 mladincev iz KS B. Ziherl se je priključilo brigadirjem iz Ajdovščine in z njimi so 11. julija odšli na delovno akcijo v Jasenovac.

Milan Stevanovič, ki se je udeležil te akcije, je ponosen na diplome in udarniško značko. Povedal je, da so krčili gozd in na novo pogozdrovali; sadili so predvsem hrast in jasen, ki sta zaščiteni na tem področju. V času akcije so se pobratili z makedonsko brigado iz Kumanovega, zelo dobre odnose pa so vzpostavili tudi z mladimi naših zdomcev, ki redno prihaja na delovne akcije v domovino svojih staršev.

Načrt mladinske organizacije v KS Boris Ziherl resni v celoti uspel. Nemalo-krat pa tudi peščica vztrajnih in odločnih, ter z dobrim vzgledom, potegne za seboj množico. Letošnje izkušnje, tako pri brigadi, kot pri vsestranski mladinski dejavnosti, pa jim bodo dober vodi v prihodnje.

IVANKA POLANEC

Peščica vztrajnih in odločnih

DRUŠTVO UPOKOJENCEV BEŽIGRAD

Prijeten izlet na Kočevsko

Veliko skrb in pozornost je Društvo upokojencev Bežigrad, ki ima sedež v Smoletovi 16, posvetilo svojim članom. Skrb o materialnih in živiljenjskih pogojih svojih članov je stalna oblika dela tega društva. Povrh vsega je društvo vsak teden organiziralo tečaj za ročna dela, ki je glede na starost članov društva dobro obiskan.

V »mednarodnem letu starejših ljudi« je društvo organiziralo pod ugodnimi pogoji več izletov, od katerej je bil najbolje organiziran in obiskan zadnji izlet v »neznamo«. 7. oktobra se nas je zbrajo okoli sto članov. – Zasedli smo svoja mesta v dveh avtobusih DO »Integral«. Že po prvih prevoženih kilometrih smo zaslužili, da nas pot vodi proti Dolenjski. Ustavili smo se na Turjaku in odšli proti ruševinam znanega turjaškega gradu. Tovarišica, ki ima klučec od gradu, nam je zelo natančno razložila zgodovino gradu in tudi vse, kar je turjaška gospoda počela na tem delu naše lepe Dolenjske. Nedvomno bi bilo primereno, da bi odbor, ki skrbi za ogled gradu vnesel v poročilo razlagalcev več besed o boju partizanov z narodnimi izdajalcji, ki so grad zasedli in ga uporabljali za svojo postojanko. Nenazadnje pa tudi o pokolu, ki so ga zagrešili

okupator in njegov pomagači nekaj sto metrov od gradu. Ta tragedija borcev za osvoboditev našega ozemlja izpod fašističnega jarma je bila in bo še vedno boleča za vsega udeleženca NOB in tudi za vsakega poštenega Slovencev.

Pot nas je vodila v Kočevje, kjer smo obiskali Šeškov muzej. Razgalaka v muzeju nas je seznanila z bogato zgodovino tega mesta – kraja, kjer so se godili eni najpomembnejših dogodkov v zgodovini.

E. N.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV V SAV. NASELJU

Tradicije ne opustijo

Srečanje in pogostitev najstarejših članov Društva upokojencev je v Savskem naselju že tradicionalno. Tudi letos so na srečanju povabili člane iz vseh treh KS in sicer 18 sedemdesetletnikov, 8 osemdesetletnikov, 6 devetdesetletnikov, 8 osemdesetletnikov, 6 devetdesetletnikov Marija Belak. Žal se je srečanja udeležile dobro polovica povabljenih članov, volitve jih je bilo odstopnih zaradi bolezni. Morda bi v prihodnji kazalo tako srečanja organizirati bolj na poletje ali v začetku jeseni, ker se v jesenskem času pri starejših že pojavljajo razna obolenja, prehladi in podobno.

Tisti, ki so na srečanje prišli, so kar prijetno zabavili. Ob zvokih harmonike Toneta Dežmana so celo zaplesali. Sicer pa so tako srečanja očitno zelo zažejena, saj imajo vsaj tisti, ki so se polni delovnega elana, obliko načrtov, posebno letos v mednarodnem letu starostnikov, pa čeprav se to že skoraj izteka.

Na tem srečanju so se pogovarjajo

li, da bi v prihodnjem letu za člane vsaj enkrat mesečno organizirali pregled krynega pritiska. Načrtujejo predavanja o pravilni prehrani in kako le-ta vpliva na starejše ljudi. Govora je bilo tudi o izletih v prihodnjem letu. Poleg rednih izletov, ki jih imajo vsako leto, bi radi organizirali tudi krajše izlete ali boljše, daljše skupinske sprehode v bližnjo okolico Ljubljane. Seveda pa bodo tudi prihodnjem letu še vedno pridno sähiralni in balinali, to je za sprostitev pravijo. Ob vsem tem pa ne pozabljajo na svoje vrstnike, ki se zaradi bolezni ne morejo udeležiti njihovih srečanj. Obiskujejo jih na domu ali v bolniči, da jih seznanijo z vsemi aktualnostmi.

Našim starostnikom niso potrebne dolge gorovante in predavanja, sami so zelo na tekočem z dnevnimi vestmi – potreba jim je vesela družba in topla beseda, pa kot so si ob slovesu zaželeli: da bo le zdravje in mir.

I. P.

ganizacije združenega dela, krajevne in občinske institucije in drugi dejavniki.

KAKO JIH ORGANIZIRAMO: Predsedstvo krajevne konference SZDL oblikuje jedro (sekretariat) sekcijs. Predsednika in člane sekretariata imenuje predsedstvo izmed članov krajevne konference SZDL (po možnosti v frontnem sestavu) in izmed drugih javnih družbenih delavcev v krajevni skupnosti, ki so strokovnjaki za obravnavano področje ali se zanj posebej zanimajo. Sekcija je običajno občasnega (ad hoc) in deluje toliko časa, dokler ni rešeno vprašanje zaradi katerega je bila ustanovljena, lahko pa je tudi stalna.

NALOGE SEKCIJSKEGA JEDRA: Predvsem je njihova dolžnost, da tankočutno spremiljajo problematiko na svojem področju in jo vsestransko preučujejo. K pripravi in oblikovanju vsebine sekcijske pritegnejo vse tiste institucije in posameznike, ki lahko s svojim znanjem in strokovnim poznavanjem posameznih vprašanj kar največ prispevajo k uspešnosti dela sekcijs. V dogovoru s predsedstvom krajevne konference SZDL sklice sekcijs, jo vodi in usmerja, sodeluje pri oblikovanju stališč in mnenj ter le-ta posreduje ustreznim organom in institucijam, nato pa poroča sekcijs kako so bila stališča in mnenja sprejeta in realizirana.

OSNOVNE ZNAČILNOSTI DELOVANJA SEKCIJ: V sekcijs se z argumenti in proti argumenti, soočajoči interesov in potreb, upoštevajočem znanja in izkušenj, isčejo take skupne rešitve in pobude, znotraj katerih bodo v največji možni meri zadovoljeni, poleg družbenih, tudi osebnih interesov in potreb delovnih ljudi in občanov. Na sestanku sekcijs se stankata pa se bodo običajno udeležili tisti, ki so za obravnavano temo neposredno zainteresirani.

Udeležencem sekcijs mora jedro sekcijs zagotoviti, da bodo lahko svoje poglede in pobude svobodno in neposredno izrazili. Tu naj se razni interesi, potrebe in pogledi soočajo v ustvarjalnem iskanju najboljših pobud, predlogov in rešitev. Sekcije ne sprejemajo obveznih sklepov temveč priporočila in predloga, ki bodo napotilo organom, pristojnim za sprejemanje sklepov. Jedra sekcijs (sekretariati) morajo udeležence sekcijs in predsedstvo krajevne konference SZDL, le-ta pa pobudnika za ustanovitev sekcijs, obvestiti, kaj se je zgodilo s stališči in pobudami sekcijs, kako so bile uporabljene v procesu demokratičnega nastajanja političnih oziroma samoupravnih odločitev pri organih in organizacijah, katerim so bila sporocena.

MILAN PEROC

KRAJEVNA ORGANIZACIJA SZDL STADION

Pomen in vloga sekcijs

POMEN:</